

**Справа «Бахаддар проти Нідерландів»
(Bahaddar v. the Netherlands)**

У рішенні, ухваленому 19 лютого 1998 року у справі «Бахаддар проти Нідерландів», Суд постановив, що:

- не може розглядати конкретні обставини справи, оскільки заявник не вичерпав усі внутрішньодержавні засоби судового захисту відповідно до ст. 26 Конвенції.

Обставини справи

Заявник, п. Шаммсуддін Бахаддар, народився 1966 року і є громадянином Бангладеш. У даний час він проживає в Нідерландах.

Заявник стверджує, що він належить до племені Чакма, яке проживає в області Чіттагон Хілл Трактсу, Бангладеш. Він заявляє, що з дитинства був активним членом Шанті Бахіні, незаконного збройного формування (Яна Самхаті Саміті), яке веде боротьбу за автономію Чіттагон Хілл Тракт. Його діяльність включала збирання коштів на користь Шанті Бахіні, а також збір розвідувальної інформації про переміщення військових підрозділів.

Дізнавшись про те, що був підписаний ордер на його арешт за підозрою у вимагательстві, він звернувся з проханням отримати або статус політичного біженця, або, як альтернативу, дозвіл на проживання з гуманітарних причин. Обидві заяви були відхилені заступником Міністра юстиції 16 липня 1991 року.

Заявник просив заступника Міністра переглянути попереднє рішення, а оскільки це прохання не мало жодних наслідків, він домігся припинення дії цього рішення в судовому порядку для попередження його вислання з країни, поки його заява розглядається. 14 липня 1991 року голова обласного суду м. Гаага задовольнив судовий позов.

Взявши до уваги думку Ради з питань громадянства, заступник Міністра 26 березня 1993 року вирішив не переглядати рішення від 16 липня 1991 року.

Заявник звертався до Судового Комітету Державної Ради, стверджуючи, що він може надати обґрунтування своєї заяви пізніше.

Він знову вимагав припинення дії рішення про його вислання з держави до закінчення розгляду його справи. Ця вимога була схвалена головою Гаазького суду 11 листопада 1993 року.

7 березня 1994 року Голова Адміністративно-правового Комітету Державної Ради після спрощеного розгляду справи заявника зазначив, що заява не може бути прийнятою через несвоєчасність її обґрунтування. Заявник подав протест на таке рішення. На слуханні 22 вересня 1993 року адвокат заявника стверджував, що дати обґрунтування заяви швидше не було можливості. У відповідь на такі твердження заступник Міністра піддав сумнівам їхню достовірність і визнав за необхідне отримати інші докази з Бангладеш. Втім 29 вересня 1994 року Адміністративно-правовий Комітет відхилив вимогу заявника, мотивувавши таке рішення тим, що заявник не звертався з клопотанням про продовження строку подання обґрунтування своєї заяви, хоча і мав достатньо можливостей це зробити.

5 грудня 1994 року заявник вимагав надання йому статусу політичного біженця або дозволу на проживання з гуманітарних причин. Ці вимоги були визнані заступником Міністра юстиції 12 січня 1995 року неприйнятними, оскільки не містили інформації про нові факти, які мають відношення до справи. Заявник подав апеляцію на це рішення у Гаазький обласний суд, але не додав жодних доказів у зазначені строки розгляду. З цієї причини апеляційна заява була визнана неприйнятною 21 червня 1995 року.

Зміст рішення Суду

Уряд стверджував, що заявник не погодився з усіма формальними вимогами подання доказів на підтвердження своєї заяви і з цієї причини не використав усі внутрішні засоби судового захисту відповідно до ст. 26 Конвенції.

Суд відзначив, що хоча заборона принизливого поводження, яка міститься в ст. 3, була абсолютною як в усіх справах про вислання, так і в інших справах, ця стаття не звільняє

від обов'язку використання всіх внутрішньодержавних засобів судового захисту, які є належними та ефективними. У цьому плані заявник повинен був виконати формальні вимоги та вкластися в строки, вказані у внутрішньодержавному праві.

У випадку виникнення якихось виняткових обставин, внаслідок яких заявника буде звільнено від обов'язку дотримання строків, висновки будуть різними залежно від фактів кожної справи. Що стосується надання статусу біженця, строки подання заяви не повинні бути занадто короткими чи непродуктивними, оскільки заявнику повинна бути надана можливість отримати докази по своїй справі з країни, з якої він втік, і обґрунтувати свою вимогу.

У даній справі заявнику не вдалося вчасно навести докази на свою користь, а також подати прохання щодо продовження строку, хоча така можливість йому була надана. На думку Суду, обставин, які б перешкождали заявнику вкластися в строки, не було. Навіть після спливу строку заявник мав можливість подати нову заяву у внутрішньодержавні органи з проханням надати йому статус біженця або дозвіл на проживання з гуманітарних причин. Суд відзначив, що на жодній стадії внутрішньодержавних судових розглядів заявнику не було відмовлено в проханні тимчасового припинення процесу його вислання з країни. Отже, права, зазначені у ст. 3 Конвенції, не було порушено.

З огляду на ці обставини, Суд зробив висновок, що заявник не використав всі внутрішньодержавні засоби судового захисту, і тому відмовився розглядати конкретні обставини справи.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.